

Nieuwsbrief - STAB OGR Updates

Nummer 16, 2023

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2023:6083](#) 10-07-2023

Civiel/verbod gebruik gewasbeschermingsmiddelen

Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:6609](#) 24-07-2023

Omgevingsvergunning/Hoeksche Waard

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2023:9296](#) 23-06-2023

Wnb-vergunning/Zuid-Holland

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:2969](#) 02-08-2023

Handhaving/Utrecht

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:2854](#) 26-07-2023

Bestemmingsplan/Aalsmeer

RECHTSPRAAK

Handhaving/Utrecht

Het niet verrichten van ecologisch onderzoek voorafgaand aan na-isolatie van woningen is in strijd met de zorgplicht uit artikel 1.11 Wnb.

Casus

IsoSun legt zich toe op het na-isoleren van spouwmuren van woningen van particulieren. Het college van gedeputeerde staten van Utrecht stelt dat IsoSun met haar werkwijze voorafgaand aan de na-isolatie de zorgplicht in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming (Wnb) heeft overtreden door niet de noodzakelijke maatregelen te treffen om nadelige gevolgen voor vleermuizen te voorkomen. De werkwijze van IsoSun bestaat uit endoscopisch onderzoek, waarbij met een camera in de te isoleren spouwmuren wordt gekeken. Verder wordt met de betrokken bewoners een rondje om de woning gelopen om de eventuele aanwezigheid van vleermuizen vast te stellen. Het college van gedeputeerde staten van Utrecht heeft IsoSun een last onder dwangsom opgelegd, waarmee IsoSun een onderzoeksverplichting is opgelegd. Om te voldoen aan die onderzoeksverplichting moet IsoSun ecologisch onderzoek (lees: een quickscan) en, indien daartoe aanleiding bestaat, nader ecologisch onderzoek (laten) uitvoeren. IsoSun stelt dat haar werkwijze niet in strijd is met de zorgplicht uit artikel 1.11 van de Wnb. De rechtbank heeft het beroep van IsoSun ongegrond verklaard. De Afdeling heeft toepassing gegeven aan de amicus curiae-procedure, waardoor ook (rechts)personen die geen partij zijn bij deze procedure, hun opvatting hebben kunnen inbrengen.

Rechtsvragen

1. Is de werkwijze van IsoSun in strijd met de zorgplicht uit artikel 1.11 van de Wnb?
2. Heeft het college de in de last opgenomen onderzoeksverplichting kunnen opleggen?

Uitspraak

1. Naar het oordeel van de Afdeling heeft IsoSun met haar werkwijze niet de noodzakelijke

maatregelen getroffen om nadelige gevolgen voor de vleermuis te voorkomen, omdat het eenmalig uitvoeren van een beperkt endoscopisch onderzoek in de betrokken spouwmuren en het lopen van een ronde om de betreffende woning onvoldoende is om de aanwezigheid van vleermuizen uit te sluiten. Hierbij is van belang, en dit is ook aangegeven door meerdere meedenkers, dat zich in een spouw vaak (bouw)afval bevindt, waardoor het zicht in de spouw wordt belemmerd. Ook wordt de spouw niet volledig bekeken, waardoor er een (grote) kans is dat de soms zeer kleine vleermuizen en eventuele sporen van vleermuizen, zoals uitwerpselen, niet worden gezien. Daar komt bij dat de vleermuis een soort is die gedurende het jaar meerdere verschillende verblijven heeft, waardoor op verschillende momenten onderzoek naar de aanwezigheid ervan moet worden verricht. Daarbij betreft de Afdeling ook het feit dat vleermuizen een strikt beschermde soort zijn, zoals onder 5 uiteengezet. Ook is het zien en herkennen van sporen van een vleermuis lastig voor een niet getraind oog. In de vrijwel eenduidige reacties van de meedenkers, ziet de Afdeling bevestigd dat het eenmalig uitvoeren van een endoscopisch onderzoek waarin de spouw niet volledig wordt bekeken, onvoldoende is. In de reacties is in zijn algemeenheid aangegeven dat geen enkel eenmalig onderzoek dat zich uitstrekt over een beperkt deel van een spouwmuur, voldoende kan zijn om de aanwezigheid van vleermuizen daarin uit te sluiten.

2. Voor zover IsoSun betoogt dat er ook alternatieve onderzoeksmethoden waren, die gelet op de formulering van de last niet konden worden uitgevoerd, overweegt de Afdeling dat er voor na-isolatie bij woningen van particulieren – blijkens ook de reacties van de meedenkers – geen alternatieve onderzoeksmethoden waren ten tijde van het opleggen van de last. Door de meedenkers zijn wel verschillende instrumenten/technieken beschreven die kunnen worden toegepast binnen een ecologisch onderzoek: e-DNA, warmtebeelden, nachtelijke geluidopnamen met een batreclorder en fysiek onderzoek op hoogte. De last laat ruimte voor deze instrumenten/technieken, zolang deze worden ingezet in het kader van een (nader) ecologisch onderzoek. Het voorgaande betekent dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het college aannemelijk heeft gemaakt dat ten tijde van het besluit tot oplegging van de last en het besluit op bezwaar – voor de zorgvuldige vaststelling van de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen – een quickscan nodig was en vervolgens mogelijk een nader ecologisch onderzoek.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 02-08-2023

ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:2969

Zaaknummer: 202103977/1/R2

Wetsartikelen: 1.11 Wnb

RECHTSPRAAK

Wnb-vergunning/Zuid-Holland

Op basis van passende beoordeling kan met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat, ondanks een kleine toename van de stikstofdepositie en een bestaande overschrijding van de kritische depositiewaarde, significant negatieve effecten voor de habitattypen en de korfslak in het Natura 2000-gebied zijn uitgesloten.

Casus

Museum Voorlinden in Wassenaar is gelegen in de nabijheid van Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide. In 2013 is een omgevingsvergunning verleend voor de oprichting van het museumgebouw en – onder meer – de realisatie van een eerste parkeervoorziening. In verband met toegenomen bezoekersaantallen is op het terrein na enige tijd een tweede parkeervoorziening gerealiseerd. In 2020 is een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (Wnb) aangevraagd. De aanvraag betreft het realiseren van een tweede parkeervoorziening en het aanpassen van de eerste parkeervoorziening door deze uit te breiden met een busparkeerplaats. Een omwonende en een milieuorganisatie (MOB) hebben beroep ingesteld tegen de verleende vergunning.

Rechtsvraag

Is het mogelijk dat, ondanks een kleine toename van de stikstofdepositie en een bestaande overschrijding van de kritische depositiewaarde (KDW), significant negatieve effecten zijn uitgesloten?

Uitspraak

Niet elke overschrijding van de kritische depositiewaarden heeft echter tot gevolg dat zich significante negatieve effecten voordoen. Als een project leidt tot een toename van stikstofdepositie op reeds overbelaste stikstofgevoelige natuurwaarden in een Natura 2000-gebied, dan moeten de gevolgen van die toename worden onderzocht. Als daaruit volgt dat significante gevolgen niet op voorhand op grond van objectieve gegevens kunnen worden

uitgesloten (voortoets), dan moet een passende beoordeling worden gemaakt. De toename van stikstof staat in dat geval niet aan de verlening van een vergunning voor een project in de weg, als en nadat uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten.

Voor de onderzochte habitattypen en het leefgebied van de nauwe korfslak geldt dat reeds sprake is van een overschrijding van de kritische depositiewaarden. De ecologische beoordeling bevat een gebiedsspecifieke beoordeling van de effecten van een toename van stikstofdepositie. Deze analyse is uitgevoerd op basis van de kwaliteit van de betrokken habitattypen, zoals die is vastgesteld aan de hand van informatie hierover in de Habitattypenkaart 2020, de gebiedsanalyse uit 2017, het Natura 2000-beheerplan en een veldonderzoek in juli 2020. Voor zowel de habitattypen als het leefgebied van de nauwe korfslak is beoordeeld op hoeveel hectaren zij voorkomen en welke hectaren door de toename van stikstof worden beïnvloed. Daarnaast is gekeken naar de kwaliteit van de habitattypen en het leefgebied, de van toepassing zijnde instandhoudingsdoelstellingen en naar de effecten van de toename van stikstofdepositie als gevolg van het project. Voor elk van de habitattypen en het leefgebied wordt geconcludeerd dat de berekende stikstofdepositie van maximaal 0,03 mol/ha/jaar in de gebruiksfase van het parkeerterrein, met zekerheid niet zal leiden tot een aantasting van de kwaliteit of oppervlakteverlies. Verwezenlijking van de instandhoudingsdoelstellingen komt daarom niet in gevaar. Significante negatieve effecten van het project zijn daarmee volgens Sweco uitgesloten.

De rechtbank kent aan de door MOB overgelegde rapporten niet het door haar gewenste gewicht toe.

De conclusie van het voorgaande is dat verweerder zich, onder verwijzing naar de aanvullende ecologische beoordeling van Sweco, op het standpunt heeft mogen stellen dat de zekerheid is verkregen dat de stikstofdepositie als gevolg van de aanleg en het gebruik van de parkeervoorziening de natuurlijke kenmerken van Meijndel & Berkheide niet zal aantasten.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 23-06-2023

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2023:9296

Zaaknummer: 21/4807 en 21/4971

Wetsartikelen: 2.7 lid 2 Wnb

RECHTSPRAAK

Civiel/verbod gebruik gewasbeschermingsmiddelen

Het hof vernietigt in kort geding een uitspraak van de rechtbank waarbij aan een lelieteler een verbod was opgelegd om gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken.

Casus

Appellante verbouwt lelies op een aantal aaneengesloten percelen die dichtbij de woningen van de omwonenden zijn gelegen. De omwonenden hebben in kort geding bij de rechtbank een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen gevraagd, vanwege het verhoogde risico op neurodegeneratieve ziekten (waaronder Parkinson) en vanwege de daarmee samenhangende inkomstenschade. De rechtbank heeft dit verbod toegewezen (ECLI:NL:RBNNE:2023:2333).

Rechtsvragen

1. Betekent het feit dat het voorzorgsbeginsel al is geïncorporeerd in de Europese Verordening EG 1107/2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen dat er voor de civiele rechter geen ruimte meer is om toepassing te geven aan dit beginsel?
2. Op welke wijze moet het voorzorgsbeginsel worden uitgelegd?
3. Is in dit geval sprake van hiaten in het op de Verordening gebaseerde toelatingssysteem?
4. Is er in dit geval aanleiding om appellante het gebruik van alle bestaande gewasbeschermingsmiddelen op de bewuste percelen voor het jaar 2023 te verbieden, al dan niet op grond van het voorzorgsbeginsel?

Uitspraak

1. Het hof acht aannemelijk dat onder meer artikel 4 en 21 van de verordening de uitwerking vormen van het door de Europese wetgever in acht genomen voorzorgsbeginsel. Dat betekent

echter niet dat de norm om het voorzorgsbeginsel toe te passen, die ook tot de nationale rechters als organen van de lidstaten is gericht, geen ruimte zou geven aan de Nederlandse (kortgeding)rechter om onder omstandigheden een verbod uit te spreken op het gebruik van toegelaten gewasbeschermingsmiddelen.

2. Het voorzorgsbeginsel brengt niet mee dat elk risico moet worden uitgesloten. Het hof verwijst naar artikel 7 van Verordening 178/2002 tot onder meer de oprichting van de European Food Safety Authority (EFSA). In lid 1 van dat artikel is ten aanzien van het voorzorgsbeginsel bepaald dat in specifieke situaties waarin na beoordeling van de beschikbare informatie de mogelijkheid van schadelijke gevolgen voor de gezondheid is geconstateerd maar er nog wetenschappelijke onzekerheid heerst, voorlopige maatregelen voor risicomanagement kunnen worden vastgesteld en in lid 2 is bepaald dat die maatregelen evenredig moeten zijn en de handel niet meer beperken dan nodig is om het in de Gemeenschap gekozen hoge niveau van gezondheidsbescherming te verwezenlijken, rekening houdend met de technische en economische haalbaarheid en andere ter zake dienende factoren. Artikel 4 van Verordening 178/2002 brengt mee dat artikel 7 van toepassing is op de goedkeuring van werkzame stoffen in gewasbeschermingsmiddelen en de intrekking daarvan, voor zover die worden gebruikt voor de teelt van levensmiddelen. Het lijkt erop dat alle gewasbeschermingsmiddelen die de maatschap voor de lelieteelt gebruikt ook voor de levensmiddelenteelt worden gebruikt. Voor zover het zou gaan om gewasbeschermingsmiddelen die alleen in de sierteelt worden gebruikt, vormen de artikelen 1 lid 4 van Verordening 1107/2009 en 191 lid 2 Werkingsovereenkomst de basis voor toepassing van het voorzorgsbeginsel.

3. Op basis van de onderbouwing van de omwonenden, waar appellante onvoldoende tegenin heeft gebracht, acht het hof aannemelijk dat op dit moment nog niet goed getest wordt of kan worden of het gebruik van een gewasbeschermingsmiddel een verhoogd risico op neurodegeneratieve ziektes met zich brengt. In zoverre lijkt het in Verordening EG 1107/2009 en de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) neergelegde stelsel van toezicht op de toelating en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen dus onvolkomen te zijn en geen zekerheid te bieden op de afwezigheid van een verhoogd risico op neurodegeneratieve ziekten voor omwonenden. Het voorzorgsbeginsel brengt dan ook mee dat beperkende maatregelen zouden kunnen worden getroffen.

4. Het hof ziet daartoe geen aanleiding. Daarbij laat het hof meewegen dat de maatschap aannemelijk heeft gemaakt veel te doen om de gevolgen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor de omwonenden te beperken.

Het hof noemt de volgende maatregelen:

- de maatschap gebruikt circa 75% volledig biologische gewasbeschermingsmiddelen (gedeeltelijk gereguleerd door de SKAL)|
- de maatschap heeft vrijwillig een overeenkomst gesloten met de gemeente Westerveld waarin zij heeft afgesproken bepaalde spuitvrije zones te respecteren, de voor haar best beschikbare techniek op het gebied van driftreductie en middelenreductie te gebruiken en deze techniekontwikkeling actief bij te houden|
- zij heeft een bufferzone ingericht tussen de percelen met lelies en de omwonenden, in de vorm van 9 meter mais (een hoog en dicht gewas ter vermindering van de verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen) en 9 meter gras, en – ten gunste komend aan een aantal van de omwonenden – een strook van 17 meter bloemenweide én een strook van 27 meter volledig biologische bollenteelt|
- zij heeft de Wave spuit van Dubex aangeschaft voor een, door de toezichthouder gecontroleerde, driftreductie van 99% (terwijl de vereiste driftreductie voor de gewasbeschermingsmiddelen die zij normaal gesproken gebruikt 75% tot 90% is), waardoor de gewasbeschermingsmiddelen minder verwaaien|
- de maatschap is aangesloten bij het programma Duurzame Bollenteelt Drenthe, waarin overheden, telers en sector, teeltadviseurs en onderzoekers samenwerken om de bollenteelt structureel duurzamer te maken| de strook met biologische lelies is een daarmee samenhangend proefveld|
- de maatschap heeft tijdens de zitting bij de voorzieningenrechter verklaard de komende vijf jaar geen lelies meer te zullen telen op de percelen bij de omwonenden, zodat de eventuele blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen als gevolg van de lelieteelt in ieder geval de komende vijf jaren niet verder zal toenemen.

Daarnaast laat het hof meewegen dat zowel de Gezondheidsraad als het RIVM na recent onderzoek niet tot ingrijpen (een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen) heeft geadviseerd.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 10-07-2023

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2023:6083

Zaaknummer: 200.329.063

Wetsartikelen: 4 lid 3 Verordening gewasbeschermingsmiddelen, 1 lid 4 Verordening gewasbeschermingsmiddelen, 191 lid 2 VWEU en 2a Wet gewasbeschermingsmiddelen

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Aalsmeer

De bovengrens van 250 bedden en 250 personen in de planregels is onvoldoende gemotiveerd. De planregel met deze bovengrens kwalificeert als ‘eis’ in de zin van artikel 4 van de Dienstenrichtlijn. Door de raad is onvoldoende gemotiveerd dat de planregeling geschikt is en niet verder gaat dan nodig is om de daarmee beoogde doelen te bereiken en of die doelen niet met andere, minder beperkende maatregelen kunnen worden bereikt.

Casus

Op 2 december 2021 heeft de raad van de gemeente Aalsmeer het paraplubestemmingsplan ‘Kamerverhuurbedrijf Aalsmeer’ (het parapluplan) gewijzigd vastgesteld. Dit parapluplan maakt het mogelijk om een kamerverhuurbedrijf met maximaal 250 bedden en personen te exploiteren. Het parapluplan volgt op het ‘Vorbereidingsbesluit kamerverhuurbedrijf/tijdelijke huisvesting voor arbeidsmigranten’ zoals vastgesteld door de raad op 17 september 2020 en is van toepassing op de gehele gemeente Aalsmeer.

Appellante betoogt dat het parapluplan onvoldoende zorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd voor zover het artikel 3 van de planregels betreft en het daarin opgenomen maximum van 250 bedden en personen per bestemmingsvlak. Verder is deze planregeling volgens appellante in strijd met de Dienstenrichtlijn.

Rechtvragen

1. Heeft de raad de planregeling met de bovengrens van 250 bedden en 250 personen voldoende gemotiveerd?
2. Kwalificeert deze planregeling als ‘eis’ als bedoeld in artikel 4 van de Dienstenrichtlijn?
3. Heeft de raad voldoende gemotiveerd waarom de planregeling en de daaruit voortvloeiende

beperkingen gerechtvaardigd zijn in het licht van de daaraan in de Dienstenrichtlijn gestelde eisen?

Uitspraak

1. De raad heeft zich voor de motivering van een bovengrens van 250 bedden en 250 personen voor de bestemmingen die de functie kamerverhuurbedrijf mogelijk maken in de hele gemeente gebaseerd op de Structuurvisie GPA. Aan die Structuurvisie ligt een marktconsultatie ten grondslag met acht verschillende marktpartijen. De uitkomsten van die consultatie rechtvaardigen volgens de raad dat een omvang van ongeveer 250 bedden de wenselijke omvang is van een logiesgebouw. Het wordt door de raad wenselijk geacht om deze benadering breder te hanteren dan alleen voor bedrijventerrein Green Park. De marktconsultatie maakt echter geen onderdeel uit van de bij het bestemmingsplan behorende en ter inzage gelegde stukken. Vast staat verder dat de Structuurvisie GPA slechts betrekking heeft op het bedrijventerrein Green Park. Dat in de, aan de Structuurvisie GPA ten grondslag liggende, marktconsultatie in zijn algemeenheid zou zijn geconcludeerd dat een omvang van ongeveer 250 bedden de wenselijke omvang is van een gebouw voor kamerverhuur in heel Aalsmeer, is niet gebleken. Ter zitting is door de raad bevestigd dat geen onderzoek is gedaan in het kader van de bovengrens van 250 bedden en 250 personen voor de bestemmingen die de functie kamerverhuurbedrijf mogelijk maken voor de hele gemeente, uitsluitend bij de Structuurvisie GPA is aangesloten, en in dit kader ook geen onderzoek is gedaan naar de verschillende potentiële locaties voor kamerverhuur elders binnen de gemeente en de vraag of er locaties zijn waar wellicht een beperking met een andere omvang aangewezen is.

Voor zover de raad ter motivering van de bovengrens van 250 bedden en personen heeft verwezen naar de Kadernota ruimte voor huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten 2013 van 14 maart 2013, wordt voorts overwogen dat het aantal van 250 bedden en personen hierin niet wordt genoemd. De Kadernota waarnaar is verwezen dateert verder uit 2013 en is ingetrokken met de Kadernota huisvesting arbeidsmigranten 2018.

De raad heeft verder niet gereageerd op de specifieke beleidsdocumenten die door appellante zijn genoemd ter onderbouwing van haar betoog, te weten de Woonagenda Aalsmeer 2020, de Agenda Economie en Recreatie en Toerisme Aalsmeer en de Gebiedsvisie Aalsmeer 2020. Uit deze beleidsdocumenten lijkt te volgen dat het beleid van de gemeente uitgaat van een behoefte aan grootschalige logiesvoorzieningen voor tijdelijke arbeidsmigranten en dat bij een dergelijke logiesvoorziening de voorkeur wordt gegeven aan huisvesting in de buurt van de bedrijven en een locatie aan de Legmeerdijk, zoals onderhavige locatie, voor de hand ligt. De raad heeft niet gemotiveerd dat het bestemmingsplan in overeenstemming is met het

gemeentelijke beleid, zoals neergelegd in voornoemde beleidsdocumenten.

Uit het voorgaande volgt dat de bovengrens van 250 bedden en 250 personen voor de bestemmingen die de functie kamerverhuurbedrijf mogelijk maken voor de hele gemeente Aalsmeer, als bedoeld in artikel 3 van de planregels, onvoldoende zorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd.

2. De Dienstenrichtlijn is van toepassing op eisen die specifiek de toegang tot of uitoefening van een dienstenactiviteit regelen, of daarop specifiek van invloed zijn (overweging 9 van de preambule van de Dienstenrichtlijn). De Afdeling begrijpt dit zo, dat het daarbij in de eerste plaats kan gaan om eisen die expliciet gericht zijn tot dienstverrichters (zie het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU) van 30 januari 2018, Visser Vastgoed, (ECLI:EU:C:2018:44, punt 124). Hieronder vallen onder meer administratieve formaliteiten, eisen en voorschriften die specifiek de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit of een bijzondere categorie van diensten regelen (uitspraak van het HvJ EU van 22 september 2020, Cali Apartments, ECLI:EU:C:2020:743, punt 41). In de tweede plaats kan het gaan om eisen die weliswaar gericht zijn tot iedereen, maar die gelet op hun de effecten, specifiek van invloed zijn op de toegang tot of uitoefening van een dienstenactiviteit (zie de uitspraak van de Afdeling van 9 januari 2019, Riksha, ECLI:NL:RVS:2019:35, overweging 5.6). De richtlijn is echter niet van toepassing op eisen die op iedereen zonder onderscheid van toepassing zijn, dat wil zeggen zowel op dienstverrichters als op niet-dienstverrichters ('particulieren'). Omdat zulke eisen op dezelfde wijze in acht moeten worden genomen door dienstverrichters en personen die handelen als particulier, vormen zij geen beperking van de vrijheid van vestiging van dienstverrichters en van het vrije verkeer van diensten tussen de lidstaten (arrest Visser Vastgoed, punt 123).

Artikel 3 van de planregels stelt, voor zover hier van belang, een maximum aan het aantal te verhuren bedden en het aantal te verblijven personen voor alle bestemmingen die de activiteit 'kamerverhuurbedrijf' toestaan binnen de hele gemeente. De regeling die is neergelegd in artikel 3 van de planregels moet worden beschouwd als een kwantitatieve beperking in de zin van artikel 15, tweede lid, aanhef en onder a, van de Dienstenrichtlijn. Nu het hier gaat om een artikel dat specifiek gericht is op kamerverhuurbedrijven, is sprake van een eis die naar zijn aard niet op dezelfde wijze geldt voor personen die een dienstenactiviteit, bestaande uit kamerverhuur, verrichten, als voor natuurlijke personen die als particulier handelen. Naar het oordeel van de Afdeling is dus geen sprake van een situatie als bedoeld in overweging 9 van preambule van de Dienstenrichtlijn, zoals de raad lijkt te stellen. Dat betekent dat artikel 3 van de planregels aan de Dienstenrichtlijn, waaronder artikel 15, derde lid, van de Dienstenrichtlijn, getoetst dient te worden.

3. De Afdeling overweegt dat het op de weg ligt van degene die een beroep doet op artikel 15 van de Dienstenrichtlijn, om te beargumenteren dat sprake is van een eis die een beperking oplevert. Dat heeft appellante gedaan. Het ligt in dit geval vervolgens op de weg van de raad om te onderbouwen dat die eis in overeenstemming is met artikel 15 van de Dienstenrichtlijn. Het is dus aan de raad om met specifieke gegevens te onderbouwen waarom de eis en de daaruit in dit geval voortvloeiende beperkingen gerechtvaardigd zijn in het licht van de daaraan in de Dienstenrichtlijn gestelde eisen.

Wat betreft het discriminatieverbod, als bedoeld in artikel 15, derde lid, aanhef en onder a, van de Dienstenrichtlijn, gaat het om de vraag of de eis direct of indirect onderscheid naar nationaliteit maakt. Appellante heeft niet aangevoerd dat dit het geval is, en de Afdeling is daar ook niet van gebleken.

Bij de beantwoording van de vraag of een eis noodzakelijk is in de zin van artikel 15, derde lid, aanhef en onder b, van de Dienstenrichtlijn, moet worden bezien of deze eis gerechtvaardigd is om een dwingende reden van algemeen belang. Uit artikel 4, aanhef en onder 8, van de Dienstenrichtlijn volgt dat hiervan sprake kan zijn als een eis wordt gesteld met het oog op de bescherming van het stedelijk milieu (vergelijk weer het arrest Visser Vastgoed, punt 134 en 135). In de reactie op de zienswijze heeft de raad zich terecht op het standpunt gesteld dat de regulering van kamerverhuur wordt gerechtvaardigd door een dwingende reden van algemeen belang als bedoeld in artikel 15, derde lid, aanhef en onder b, van de Dienstenrichtlijn, namelijk de bevordering en bescherming van de leefbaarheid en het stedelijk milieu van Aalsmeer.

In het kader van de evenredigheid staat ter beoordeling of de raad redelijkerwijs heeft kunnen concluderen dat de regeling geschikt is en niet verder gaat dan nodig om de daarmee beoogde doelen te bereiken en of die doelen niet met andere, minder beperkende maatregelen kunnen worden bereikt. In de reactie op de zienswijze heeft de raad zich ter zake op het standpunt gesteld dat de beperking van de maximumomvang van kamerverhuurbedrijven geschikt is om het beoogde doel te bereiken, coherent en systematisch in de gehele gemeente wordt toegepast, en, onder meer gezien het feit dat de uitoefening van de dienst niet in algemene zin wordt verboden, niet verder gaat dan noodzakelijk is.

Zoals hiervoor is overwogen heeft de raad geen onderzoek gedaan naar de bovengrens van 250 bedden en 250 personen voor de bestemmingen die de functie kamerverhuurbedrijf mogelijk maken voor de hele gemeente en in dit kader ook geen onderzoek gedaan naar de verschillende potentiële locaties voor kamerverhuur binnen de gemeente en de vraag of er

locaties zijn waar wellicht een beperking met een andere omvang aangewezen is. Daaruit volgt dat de raad onvoldoende heeft gemotiveerd dat de regeling geschikt is en niet verder gaat dan nodig is om de daarmee beoogde doelen te bereiken en of die doelen niet met andere, minder beperkende maatregelen kunnen worden bereikt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 26-07-2023

ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:2854

Zaaknummer: 202200380/1/R1

Wetsartikelen: 3:2 Awb, 3:46 Awb, 4 Dienstenrichtlijn en 15 Dienstenrichtlijn

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Hoeksche Waard

Alhoewel de vergunning op de juiste wijze is gepubliceerd, kan van eiser niet worden verwacht dat hij erop alert zou zijn dat de mededeling van de vergunningverlening in afwijking van de aanvraag en de verlenging van de beslistermijn uitsluitend in het Gemeenteblad zou plaatsvinden. Het college heeft de termijnoverschrijding ten onrechte niet verschoonbaar geacht.

Casus

Bij besluit van 20 december 2021 heeft het college van burgemeester en wethouders van Hoeksche Waard (het college) een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een aanbouw. Eiser heeft bezwaar gemaakt tegen de verlening van de omgevingsvergunning. Het college heeft bij besluit van 8 maart 2022 het bezwaar van eiser vanwege het overschrijden van de bezwaartermijn niet-ontvankelijk verklaard met het besluit van 8 maart 2022. Eiser heeft tegen deze beslissing op bezwaar beroep ingesteld bij de rechtbank. Hij voert onder meer aan dat de termijnoverschrijding verschoonbaar is. De aanvraag en de verlenging van de beslistermijn zijn beide in het lokale huis-aan-huisblad gepubliceerd. De mededeling van het primaire besluit is echter alleen in het Gemeenteblad gepubliceerd. Eiser vindt dat hij er op mocht vertrouwen dat het primaire besluit ook in het huis-aan-huisblad gepubliceerd zou worden.

Rechtsvraag

Had het college de overschrijding van de termijn voor het indienen van bezwaar verschoonbaar moeten achten?

Uitspraak

Op 1 juli 2021 is de Wet elektronische publicaties (Stb. 2020, 262) in werking getreden. Dit heeft de artikelen 3.8 en 3.9 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht veranderd, in zoverre dat kennisgevingen van aanvragen om omgevingsvergunning en mededelingen van

verlengingen van de beslistermijn op die aanvragen en mededelingen van de besluiten op aanvragen nu elektronisch via het Gemeenteblad via officielebekendmakingen.nl moeten worden gepubliceerd. Publicaties in huis-aan-huisbladen zijn toegestaan als aanvullende service (Kamerstukken II, 35218, nr. 3. p. 24).

Het college heeft de kennisgeving van de aanvraag en mededeling van de verlenging van de beslistermijn in afwijking van de hierboven genoemde artikelen alleen in Het Kompas gepubliceerd. Van het primaire besluit is – in overeenstemming met de relevante wettelijke bepalingen – uitsluitend mededeling gedaan in het Gemeenteblad van Hoeksche Waard van 22 december 2021. Alhoewel het college de vergunning op de juiste wijze heeft gepubliceerd en wettelijk niet verplicht is om naast de elektronische publicatie ook op andere wijze te publiceren, kan naar het oordeel van de rechtbank van eiser niet worden verwacht dat hij erop alert zou zijn dat de mededeling van de vergunningverlening in afwijking van de aanvraag en de verlenging van de beslistermijn uitsluitend in het Gemeenteblad zou plaatsvinden. Desgevraagd heeft het college te kennen gegeven dat er soms voor wordt gekozen om van een vergunningverlening mededeling te doen in Het Kompas, maar dat het eveneens mogelijk is dat er alleen mededeling wordt gedaan in het Gemeenteblad. Het komt dus ook geregeld voor dat zowel de aanvraag als de vergunningverlening in Het Kompas wordt vermeld. Niet bekend is waarom in dit geval wel mededeling is gedaan van de aanvraag, maar niet van de vergunningverlening in Het Kompas. Voorts heeft het college pas op 4 februari 2022 een reactie gegeven op de e-mail van eiser, inhoudende dat de omgevingsvergunning reeds is verleend en dat hij eventueel nog de stukken kan krijgen. De bezwaretermijn was toen al voorbij. Het is daarmee onduidelijk wat het doel van de e-mail was. Gelet op het voorgaande heeft het college naar het oordeel van de rechtbank onzorgvuldig gehandeld jegens eiser. Nu niet in geschil is dat eiser op 4 februari 2022 op de hoogte is geraakt van het primaire besluit en gelet op de omstandigheid dat hij op 9 februari 2022 bezwaar heeft gemaakt, heeft het college de termijnoverschrijding ten onrechte niet op grond van artikel 6:11 van de Awb verschoonbaar geacht.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 24-07-2023

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2023:6609

Zaaknummer: ROT 22/1422

Wetsartikelen: 6:11 Awb, 3.8 Wabo en 3.9 Wabo